

Laat je inspireren door : Het echte leven

“Ik heb 11 kinderen in mijn klas”, vertelt Jozef, “ de meesten verblijven hier residentieel omdat het voor hen thuis niet veilig is”;

De klas van Jozef was in een behandelingscentrum voor jongens met emotionele- en leerproblemen.

We begonnen ons eerst jaar op die plaats, nauw samenwerkend met de leraars. Jozef en de andere leraars gaven begeleiding aan de jongens met als doel vertrouwen te herwinnen en de cirkel van geweld – dat velen van de jongens zelf hadden ervaren – te stoppen. Het klasgebeuren was meestal vluchtig. Tafels en stoelen werden vaak omgegooid en begeleiders moesten de jongens vaak fysiek verwijderen of in bedwang houden. Chaos was de omgeving die Jozef probeerde te kalmeren.

Met een dergelijke graad van agressie in de groep was het in eerste instantie onmogelijk om de dieren in de klas te brengen. We hadden een maandenlange voorbereiding nodig om een basis van vertrouwen , rust en een veilige omgeving te creëren , waarvoor we enkel met natuur-materiaal werkten.

Geleidelijk aan kondigden we de honden aan. Na een tijd kwamen de honden ook effectief aan en , met de voortzetting van de hondenbezoeken, begonnen de jongens de dieren stilaan te kennen en keken ze uit naar hun komst.

We maakten zeer duidelijk dat de klasomgeving absoluut veilig diende te zijn om ook andere dieren binnen te brengen, zoals de havik.

Jozef vond dat de klasgroep duidelijk meer zelfbeheersing konden oefenen en tonen wanneer ze geconfronteerd werden met de veiligheidsnoden van de havik dan met de schoolregels over veiligheid.

Los van de ervaring van de jongens met haviken , leek de havik in staat te zijn de bereidwilligheid om rust en geduld te leren, op te wekken. Jozef beschreef hun respons :

“ Deze kinderen kunnen niet stil zitten of een veilige omgeving creëren omwille van de punten, ze kunnen dit niet omwille van prijzen. Maar ze kunnen het wel wanneer het echt nodig is en het is echt nodig voor de dieren. De havik houdt niet van bruuske bewegingen, daarom zitten ze stil. De havik houdt niet van lawaai, dus proberen ze rustig te blijven. Ik heb hen nog nooit zo kalm gezien !”

De jongens hadden geleerd een veilige omgeving te maken in dewelke ze de havik konden observeren, veilig voor de havik en veilig voor hen.

Enkele van de jongens gingen zelf op hun handen zitten omdat ze bang waren hun handen niet te kunnen stil houden wanneer de havik in de kamer kwam. Omwille hun nieuw bewustzijn wilden ze de havik niet afschrikken. Velen van deze jongens waren zelf agressief geweest naar dieren toe, mogelijks als respons op geweld dat ze zelf hadden ervaren.

Geleidelijk, met het degelijke werk van hun leraars en met de zachte verbondenheid met de dieren en de natuurlijke materialen, begonnen de jongens hun effect te zien op een andere levend wezen. Jozef vertelde van deze evolutie : “Het doel gedurende het ganse programma is om een veilige omgeving te creëren voor de kinderen, voor onszelf en voor de levende wezens die in de klas gebracht worden. Dit geeft heel wat kracht aan de jongens, de kracht om een veilige omgeving te creëren. Wat wij aan de jongens geven wanneer de dieren komen is eigenlijk de kans om een ander levend wezen te geven wat ze eigenlijk zelf nodig hebben”.

Met elk programma, kwam beweging, een kleine verschuiving. Wildernis herkende wildernis en door hun nieuwe verbondenheid vonden de jongens een soort rust en waardigheid terug en het begin van een nieuw vertrouwen. “Het is het echte leven” legde Jozef uit, “ het is vlak bij hen, het is tastbaar, ze kunnen het ruiken en aanraken, en ze hoeven er niet voor te vechten; ze worden er niet op getest. Het is leren door ervaring, de levende ervaring. We geven hen iets waaraan ze vast kunnen houden en dat ze opnieuw kunnen beleven op hun eentje als ze dit willen. Het is altijd daar”.

Tegen het einde van het jaar, waren de jongens in staat een gans lesuur te volgen zonder onderbrekingen, een heel nieuwe ervaring voor hen. Jozef beschreef deze verandering : “Het zou chaotisch geweest moeten zijn , want de ochtenden zijn meestal chaotisch en de jongens zouden rondlopen , roepen en ruziën. Maar wanneer je binnen kwam gedurende het programma met de dieren, voelde je een golf van rust over de klas komen. Het was een ongelooflijk gevoel van kalmte”.

Nadat ze een jaar dit programma gevolgd hadden , begonnen sommige jongens als mentoren te fungeren voor andere klassen; vooral dan bij de jongere kinderen. Leerlingen begonnen ons te assisteren in het aanbrenge van het programma op andere plaatsen en al vlug werd deze assistentie als een gegeerd privilege gezien en ervaren. De leraars van deze jongens begonnen gedragsveranderingen te zien voor en na het programma, vooral dan op de speelkoer.

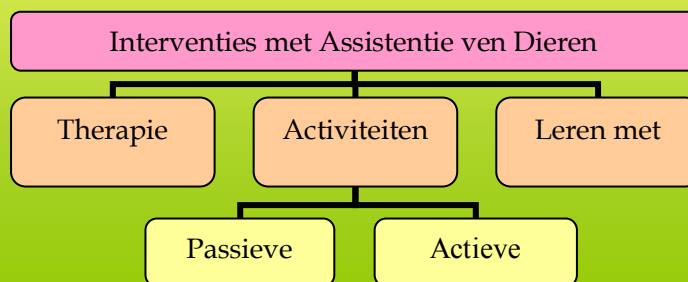
Kinderen die eerder katten en vogels hadden gestenigd begonnen nu vogelnesten te beschermen binnen de schoolmuren, en begonnen andere jongens van de school – die niet aan het programma deel namen - les te geven. Ze zorgden ervoor dat schildpadeieren niet gebroken zouden worden door met touwen het broedgebied af te sluiten. Ze zetten observatiesites op plaatsen waar ze pas uitgekomen vogels uit een – door hun beschermd- nest zouden zien vliegen. De evolutie samenvattend, vertelde Jozef : “Dit is het ultieme doel in het begeleiden van kinderen met emotionele- en leerproblemen – de ervaring waarin de kinderen zich de moeite waard vinden, en waarin ze de kracht voelen en hebben om een positieve impact te hebben op de aarde en de wezens van de aarde”.

Het bos door de bomen

Er beweegt nogal wat in de sector. Honden, konijnen, paarden en hamsters worden als lieve lust ingezet voor verschillende doelgroepen. Populaire televisiezoekers tonen U spectaculaire programma's waarin dieren op miraculeuze wijze problemen lijken op te lossen.

Wij willen U in deze nieuwsbrief het bos door de bomen laten vinden. Wat is therapeutisch werken met de assistentie van dieren en vooral wat is het niet ?

*- **Interventies met assistentie van dieren, kortweg 'IAD' genoemd, is een overkoepelende term voor :***

- *'**Therapie met assistentie van dieren**' (TAD) waarbij therapeutische doelen worden bewaakt en nagestreefd om het psychische, fysische of sociale welbevinden van de patiënt te verbeteren,*
- *'**Activiteiten met assistentie van dieren**' waarbij er activiteiten worden ingericht zonder specifiek doel (AAD) en tenslotte*
- *'**Leren met assistentie van dieren**' (LAD) waarbij educatieve doelen worden gesteld en geëvalueerd .Beslaat bijvoorbeeld pedagogische activiteiten op school die kinderen wijst op hun verantwoordelijkheid ten aanzien van hun huisdieren (Ethologia, 2007).*

Het referentiekader maakt een onderscheid tussen de actieve vorm van A.A.A. en de passieve vorm. Waar 'actieve A.A.A.' bijvoorbeeld bestaat uit het bezoek van een personeelslid aan een rusthuis met zijn hond of de zogenaamde 'meet & greet'-programma's, valt een hond die verblijft in een rusthuis of kooivogels in een leefgroep voor psychiatrische patiënten onder de noemer van 'passieve A.A.A.'.

De 'actieve' component verwijst naar het feit dat dergelijke programma's een doelgerichte activiteit met het dier beogen, zoals een gezamenlijke wandeling of verzorgende taken, terwijl 'passieve' activiteiten volledig vrijblijvend zijn en berusten op de behoefte van elk individu dat in de nabijheid van het dier verblijft. Er wordt geen tijdspanne op de passieve activiteiten geplakt .

Therapeutische begeleidingen met assistentie van dieren

Soms lijken elementen van een TAD-Programma gewoon dierenbezoeken te zijn aan een ziekenhuis of instelling. De eigenaar van het dier brengt in dit geval zijn dier binnen om het op een heel eigen manier te gaan leiden of introduceren. Laat U echter niet misleiden :

TAD is :

- een doelgerichte interventie waarbij een dier dat aan een aantal criteria voldoet, geïntegreerd wordt in een therapeutisch begeleidingsproces
- gegeven door een begeleider, opgeleid voor deze taak in het kader van zijn/haar werk en ervaring binnen de welzijnssector.
- ontworpen ter behandeling en ter ondersteuning van begeleidingen aan mensen met fysieke, cognitieve, psychosociale en psychologische moeilijkheden.
- waar geselecteerde en geteste dieren fungeren zowel als katalysator als als therapeutisch medium in samenwerking met de begeleiders die met hen werken. Erkende assistentiehonden hebben een officieel jasje of sjaaltje aan maar hebben vooral een erkend pasje.

In alle situaties :

- Dient de relatie mens – dier wederzijds voordelig te zijn
- Zijn de dieren partners, en worden ze niet “gebruikt” als werkmiddelen, hebbedingetjes, speelgoed enz..

Een warme bedanking ...

- Aan de 2° klas van de Sterrenspits in Gent voor een mooie overdracht van de Vlindershow aan RVT Scheldevelde in de Pinte
- Aan Pro Plan van wie we Willies voeding gesponsord krijgen
- Aan Lieve Meers voor een mooie samenwerking op het terrein van TAD
- Aan VZW de loods en het Landhuis voor het mee zoeken naar rupsen
- Aan Caroline van Hachiko voor alle extra tijd en moeite die ze in onze Willy heeft geïnvesteerd..
- Aan Tom Salu voor de administratieve ondersteuning

Telefoon: 09/329.54.10
Fax: 09/238.15.58.
E-mail:
keerhof.16@telenet.be

't Keerhof

Bezoek ons op het
web :
www.keerhof.org

Onze Opleiding "Therapeutisch werken met assistentiedieren" gaat weer van start in Oktober 2007 in VSPW/Balans Sint Amandsberg/Gent.

Vanwege het grote aantal kandidaten is de deelnemersgroep ontdubbeld. Mensen die zich in deze periode nog aanmelden komen op een wachtlijst terecht.

Meer info op : <http://www.vspw.be/balans/index.shtml>.

Nieuw !!!

De Hoge School Gent, Departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur start dit academiejaar ook een postgraduaatopleiding : "Training en begeleiding van dieren in de hulpverlening." Deze opleiding richt zich op mensen die dieren binnen een IAD-setting willen leren selecteren, trainen, begeleiden en evalueren.

Vluggertjes...alhoewel

- We zoeken nog steeds mensen die willen meedenken/meewerken binnen de VZW. We komen ongeveer 2 maandelijks samen. Ben je zelf geïnteresseerd of ken je mensen die geïnteresseerd zouden zijn, neem dan gerust contact op : 09/329.54.10.
- We zijn nog steeds hulpzoekende op financieel vlak opdat onze werking niet in het gedrang zou komen. Wij werken aan 15 Euro per sessie en voor gratis voor wie echt geen middelen heeft !
- Kent U mensen of organisaties die ons financieel welgezind willen zijn dan kunnen deze met kleine of grotere giften steeds terecht op Rek.Nr. 068-2228074-11. Zonder deze giften kunnen wij niet bestaan . We willen milde schenkers graag vermelden op al onze publicaties.

